

Bájkkeavijssa NuorttaSállto

Tæksta/gåvvå: Børge Strandskog

Ájluovta skåvllå:

Jårggålibme: I dar Kintel Julevsáme oahppamnævvobuvtadime máhtudakguovdásj

Divtasvuona suohkan le åhtsåm 10 millijåvnå Sámedikkes ja máhtudakdepartementas gålmå-jahkásasi prosjæktaj, gånnå ájggu Ájluovta skåvlåv julevsáme oahppamnævvobuvtadime máhtudakguovdátjin åvddånahttet.

Åvdutjis gávnnuji nágin gallegasj oahppogirje julevsámegiellaj. Gávnnuji Kurt Tore Andersena oahppogirjjetjoahkke julevsámegielan 5. – 10. klássaj, ja aj Kaia Kalstada 4. klássaj. Divna dá li hiebaduvvam åvdep oahppopládnaj jages 1997 ja ij Máhttolåpptimij mij tjadáduváj jagen 2006. Navti de uddni e gávnnu oahppogirje/oahppamnævo julevsámegiellaj Máhttolåpptima Sáme oase milta.

- Vuojnunagi vierttip ietja dav dahkat, miejnni Solveig Skjelnes.

Ja jus sjaddá gåk Solveig Skjelnes ja Divtasvuona suohkan ájggu, de le juo tjavtjas vuodo buvtadittjat julevsáme oahpponævojt Ájluovta skåvlån.

- Miján le máhtudak mij rávkaduvvá. Valla sæmmi båttå åhpadibme galggá dábálattjat tjadáduvvat prosjæktaájgen. Dan diehti e skåvlå åhpadiddje bierri ienebuv dajna barggat gå bielle virgen. Duodden vierttiji giellatjiehppe ålgoldis viettjaduvvat. Dálla gávnnuji ham moadda nuorra julevsáme riek buorre giellamáhtudagájn. Juska siján ælla pedagogalasj duogos jali åhpadus, de máhtti buorre bargov dahkat, sierraláhkáj daj moadda jårggålimbargoj gáktuj ma prosjæktaj gulluji, miejnni Solveig Skjelnes.

Dán máhtudak- ja luohkkoguovdátja baktu Ájluovta skåvlån, galggi oahppe oadtjot gájbbedum oahppamnævojt ma hiehpi Máhttolåpptima Sáme oassáj. Vuostatjin dá oahppamnævo galggi vuorodam plána milta, digitálalasj oahppamnævvon åvddånahteduvvat. Mañenagi máhtti mierredit girjjen galggi boahtet.

- Vuostasj oasse prosjevtan sjaddá buktet digitála oahppovuodov mij aneduvvá bássan dajda oahppamnævojda ma

prosjevtan buvtaduvvi. Dát oahppovuodo tjanáduvvá Ájluovta skåvlå næhttaj, ietjas serverin. Dán vuodon galggá aj liehket internæhtta ja máhttelisvuohta sierra næhttabælláj, subtsas Skjelnes - guhti le viek ávon gå Divtasvuona suohkan le gássjelisvuodajt alvos láhkáj duosstum. Suohkan le juo oasstám dáhtávædtsagijt ma buorren båhti dán prosjevtan. Avtajienalasj suohkanstivrra le aj hasodam oajválattjajt åhpaduslágav rievddadit, vaj aj sáme oahppijn le riektá hiebalgis oahppamnævojda ietjasa giellaj. Navti galla ij le dálla. Ja ij le dåssju julevsáme guovlojn gånnå vájlluji oahppamnævo ja oahppogirje sámegiellaj, navti le aj nuorttaja oarjjelsáme guovlojn.

Dán rahtjalis prosjevtan, gånnå gållomierre le birrusij 10 millijåvnå gålmå jahkáj, galggá liehket prosjæktajådediddje, stivrrimjuogos, referánssajuogos ja prosjæktajuogos. Julevsáme tærmmajuogos sjaddá aj ájnas oassálasste prosjevtan, dåhkkidittjat ådå bágojt ma åttjuduvvat nævvobuvtadimen.

Lip sáddim vehi iehpedábálasj åhtsåmusáv. Dábálattjat girjjealmmudagá ruhtadåriav åhtsi oahppogirjijt/ oahppamnævojt almodittjat. Valla åskeldip Sámedigge ja departemænnta buorre mielajn åhtsåmusáv giehtadalli, ja sávvap gidáj vásstedi, javllá Solveig Skjelnes guhti aj dættot prosjevta baktu 3-4 ådå barggosaje Divtasvuodnaj ásaduvvi.

- Ja juska miján juo åvdutjis le gárttje, de galggap nahkat kontåvrråsajijt Ájluovta skåvlån åttjudit, dajda gudi dájna galggi barggat, hæjttá rektor.

Ælla gal Solveig Skjelnesan jalik muhtema Ájluovta skåvlå oahppijs vuojga oahppogirje majt

Det er lite de har å vise frem av lulesamiske lærebøker, rektor Solveig Skjelnes og noen av

samiskelevene på Drag skole.

máhtti vuosedit.

Præssadiedádus:

Gåvvåvuosádus «Varder -en tilstand av tilhørighet»

Vuosádus "Varder-en tilstand av tilhørighet" Louise Fontainas vuoseduvvá 14.bve. moarmesmáno gihtta 20.bve. biehtsemánnuj 2008.

Gåvvåvuosádus subtsas histåvråv mij la gávgas ja man birra e ájn giehto. Ulmutja hæhttujin mánájt rádjat sijdajs oanep jali guhkep ájgev vaj galggin sjaddat "sivilisert" ja "modernisert". Ájgen 1961-1976 rájaduvvin 1600 inuihtamáná Ruodnáednamis Danmárkkui åhpadittjat dánska gielav ja kultuvrav. Vuosádus aj vuoset tjiegñalis persåvnålasj histåvråv, mij gullu identitehttaj ja såbadussaj. Louise Fontain årru Hattfjelldálen. Sån la båndor, frilancetjálle ja gåvvididdje. Lågev

jagágin rádjin suv Danmárkkuj, ja dåppe galgaj jagev årrot. Guhtta jage maññela de esski ruopptot sijddaj bådij. Vajálduhttám lij ietjas iednegielav ja ittjij dessti buvte æjgádij ságastit.

Mij lip nav gijttogisá gå oadtjop vuosedit dáv geldulasj ja tjierggis vuosádusáv Árranin. Jusska miján sámij guovlon ælla jur sæmmi åhtsålvisá nav gåktu moattes inuihtajn Ruodnáednamin, de huoman dåbddåp histåvråv mij subtsasduvvá.

Vuoádus la oasse kultuvra valjesvuodajage 2008

Hábmel suohkanoajvve, Rolf Steffensen ráhpá vuosádusáv.

Louise Fontain oassálasstá ráhpamij ja iesj subtsas vuosádusás.